

שדמות 1"ל

1930

מצלצלים פעמוני ירושלים

מצלצלים פעמוני ירושלים, מי מנענע בחוטים, מי המעלה צלילים, אי מי יש שם בעומק באפלה ולא נודע לנו כאן.

אי מי הזמן העלים ונטל מעימנו, ואיך יכולנו להרשותו כל זאת. מממלכת חיינו לקחנו, להוליכו מעימנו למחוז של זכרונות, למחוז של אין ?

...כל כולנו נקראנו ובאנו אצל, הדגל, ואין אחר מאתנו מנחם. והרבה יש שלא יוכלו הבן לנו, שהזמן לקחנו, שערקנו אל הדגל, שעמדנו אדם מול אדם, אדם נגד אדם, אימה.

...יתמות וזכרונות, אז ולאחר כל עמדנו לפניך ירושלים, ומחלומת השכול והכאב כבר מנצנצת בעומק רגשותינו.

עיר-ירושלים, עיורים מנפייך, ממהרים למלט עצמנו מגיא צלמוות שלך, ממחפורות שפוכות, מגלי אבנים ועליהן מנץ הזמן, כתובות, מצבות...

עיר-ירושלים, ולראשונה עתון בה, עתון לקרוא, ומחפשים מהו, שהכל כבר ריק בנו, רק למהר ולדעת את האימה, להיות בה, לא עוד להשקות, מסגרות, פחמים של יגון, כתובות ושמות. ואז הלך כל אחד מאתנו אל נפשו פנימה, לבדו היות מול יגון, ואז, אז אתה מנחם, וקוצר הבינה, והבור השחור הקודח פנימה, להבה וצעקה, למה, למה אתה ושכמותך, למה הזמן הזה, שיכור מרוע, לועג, זורעה.

ובאה בהירות, ומחשבה שקופה צומחת, ובפעם הראשונה לדעת כי שוב לא היא כמו אז. בנגיעה קרה זו של המוח, וכי נרצה בנו דבר, הרבה מן היפה, הרבה מן היכולת, ועולה תמיתה קרה ובוטה כלפי הזמן, עולם זה, שאם כל זה יכול, קורה ואפשר בעולם זה, אין אני רוצה להיות שלו, משלו, לא להשתייך לו.

והאימה הגדולה לחוש שאין אני יכול לשנוא את אלו, הללו, שהעמידונו מולם להיות אויבים. כל-כך נוח להיות שונא, כל-כך רוצה להיות שונא, אבל אלי שזה לא בא, והמחשבה מחפשת את השנאה בכתלי כילאה, ואין, ולא שונא, לא יכול.

ולדעת כי הזמן קשר לנו סרט שחור של יגון, יגון נצח מלוות. ...אבל כן מרגיש בשנאה המפעפעת, לזמן הזה, למלחמה, למצב של אדם מול אדם, לזה של להיות נגד אדם, בעיוורון, בשיכחה וטירוף, בשכול וכישלון.

ומן הכאב הנורא לקום ולצמוח שוב בשנאה זו, ולדעת שנכונה לך מלחמה ארוכה שרק לה אתה מוכן, כל כולך, כל מאורך, ללחום שוב ושוב מן השנאה למלחמה, ללחום על השלום הזה שנולד מן הזוועה.

...מנחם לא שב, לא שב מנחם מן המלחמה.

שוב לא יוליד רגליו, גופו על שדות ומטעים, ושוב לא יוליד הזמן חידך אשר כזה הם ומיטיב, לא למען ולא בשביל, אלא פשוט מן עצמו הוא נולד, מנשמה פתוחה, בהירה ורכה, שאי-אפשר לה שלא כך, ולא שאין מנחם רע, ולא שאין מנחם טוב היה, אלא שכל כולו מעבר לשאלה זו ניצב.

ואדם ניכר בצחוקו, ומנחם צוחק תמיד היה, ובעיניו סובבו סביבונים, סילונים של אורה.

נערך ע"י קבוצת צעירים מהתנועות הקיבוציות.

המערכת: שלומית אביאסף (חשמד השרון), גד אופו (אילת השחר), יריב בר-אהרון (גבעת חיים-מאחד), דן בר-און (רביבים), אבישי גרוסמן (עין שמר), יגאל וילפנד (עין השופט), ניבה לניר (עין החורש), רמי עפרוני (יבנה), דן שביט (כפר סאלד), אברהם שפירא (יזרעאל).

(C)

כל הזכויות שמורות

המערכת והמינהלה: הח' הירקון 123, תל-אביב

דמי חתימה לשנה: בישראל — 9 ל"י, בחו"ל (כולל המשלוח) — 5 דולר

יוצא לאור על-ידי מתקנת-הנוער של איחוד הקבוצות והקיבוצים

סדר ונרפס בדפוס תל-יוסף

...ורוצה כליכך לומר לך, שטרופך וניפתל בושה אני, על שלא אני שם במקומך, ואולי אף עימך שם, אבל רק אתה ולא אני שם בסער. על שפקודות וצווים מרחיקים ומקרבים, על שהם גוזרים וחוננים, ועל אותה ידיעה, הכרה דווייה, שיש מי אשר שילם את המחיר האפשרי, השלם והגדול, ומיצה אותו עד תום, ויש מי כמוני, שחש שלא כך אירע גם לו. שלא מיצה עד תום טרגדיה זו, והאימה רודפת על שיש מי שנתבע כולו עד תום.

...ולא אבוא לספר על מנחם. אלא רק זאת שפעם שוחחנו יחד, לעת צבא, בליל שבת אחד עצוב ונמשך, וסתתי ואמרתי לו, שלאחר יודעי אותך מנחם נוטה אני לחלק את עולם האנשים לשניים, הללו שמספרים סיפורים על אחרים, והללו שמספרים על עצמם. שהללו האחרונים כל כולם שלמים עם עצמם ועם זולתם, עד שאין בהם הצורך לטוות ולדמיין סיפורים.

ועוד שאתה ניצב לי בזה הסוג השני, בזה שכל כולו תום עד תום.

...ושוב המסע הנורא, של לשוב לאחור ולערום ערימות הזהב של זכרונות, והנורא של מסע לאחור, להוליד ביגון את האין;

...אלי מנחם, שאין מנחם בלא מנחם.

(גו שמואל)

אביהו זכאי

מתור קובץ זכרון למנחם בנארי, בית זרע

צילום: יהודה תלם (הארץ)